

Poselství k neděli Quasimodogeniti

**KDYŽ JEŽÍŠ RÁNO PRVNÍHO
DNE PO SOBOTĚ VSTAL...
Mk 16,9–20**

Čerstvým zapomínáním rozbolavělé, velkým kamenem zatarasené, takto solidně vyhlíželo místo posledního odpočinku ještě sobotního večera, a padlo nedělního rána. Kdo by vám teď přísahal: „Budu mlčet jako hrob,“ tomu nevěřte. Ježíš Kristus zemřel a byl pohřben, k otvoru ve skále je přiválen kámen. Bum! Lišky mají doupata, ptáci hnízda a ten, který neměl, kde by hlavu složil, konečně našel místo, odkud jej nikdo nevyhání. Než přišla neděle. Slunko vysoké kráčí po obloze, paprsky probouzí spáče, čím dál hlasitěji volá a všechno, co je nám prožít, máme teprve před sebou. A živý zesnulý se tu promenuje jakoby nic. Zjeví se Marii, pak jakýmsi dvěma mužům. Tak by to mohlo pokračovat v duchu, že svědectví jedné ženy úplně stačí k odmítnutí, mužů je třeba minimálně dvou. Nakonec se

zjeví samým jedenácti, když jsou u stolu, a kárá jejich nevěru a tvrdost srdce. Inu, když má člověk srdce tvrdé, nemusí se bát, že skočí do pasti jako na špek. Pohodlně od stolu, z opěradla židle, vyhlásí soud: nevěřím! Zbytek toho, co po odečtení výhod zůstává, jsou lidé jako Marie, kteří mají tu smůlu, že nemají srdce jako pěstní klín rázné... Řekněme k nevěře „Amen“ a pojďme domů. Tady to končí... Jenže, omyl, tady ten příběh pro nás teprve začíná. Ptáte se: „Jak zarputilou nevěrou srdcím zpustošeným svaté evangelium kázat?“ S hlavou sklopenou odpovím tím, co je k nevěře: Bude-li při nás stát Pán, poučení vlastní tvrdostí zvěstujeme evangelium ke spáse všemu stvoření.

**Pavel Šindler,
farář ČCE Humpolec**

Vezměme vážně Velikonoce

Každá neděle, kterou slavíme, je vlastně vzpomínkou na Velikonoce a připomínkou Velikonoc. Pro křesťany je neděle prvním (ne posledním) dnem týdne, dnem vzkříšení. Velikonoce jsou svátkem a oslavou úplně nového začátku, oslavou proti rezignaci a strachu, oslavou Boha, který dává život mrtvým, který to, co není, co neexistuje, povolává k životu.

Velikonoce - a tím každá neděle - jsou oslavou Boha, který tam, kde je zdánlivě všechno u konce nebo ke konci spěje, otevírá nové dveře, nové obzory, nové možnosti, nové šance. Velikonoce nesou radostné poselství o tom, že ani smrt nemá poslední slovo a neznamená definitivní konec. Velikonoce - a tím každá neděle - jsou oslavou Boha, který tam, kde se zdá, že je už jenom smrt a za ní už nic, dává nový život, věčný život, život ve své přítomnosti.

To, že Velikonocemi začíná něco nového, ukazují i jména neděl, které následují po Velikonocích až do letnic: *Quasimodogeniti* = znovuzrozený k nově živé naději, k naději, že nový život je možný a zrodí se; *Misericordias Domini* = o Božím milosrdenství, či lépe: o Božím srdci otevřeném pro všechny ztracené a zatoulané; *Jubilate* = jásejte, *Cantate* = zpívejte, tj. jásejte a zpívejte konečně novou píseň a zanechte naříkání, zpívejte (velikonoční) písně o životě a nechte umrlých zpěvů rezignace. *Rogate* = modlete se! *Exaudi* = slyš mne, Bože, když se modlím, tj. modlete se v jistotě, že modlitba má smysl, že má smysl se modlit k Bohu, protože on může vzkřísit mrtvé, uzdravit nemocné, najít a zachránit ztracené, obměkčit

zatvrzelé a naplnit novým životem vyhaslé.

A k Velikonocím patří Letnice, svatodušní svátky, dar Ducha svatého, jistota, že Bůh je mezi námi, s námi a při nás. Bůh nám dává svého svatého Ducha, abychom byli ujištěni a stále znovu ujišťováni, že nám řekl své veliké „ano“ a že nám on sám dává sílu postavit se čelem k novým výzvám a překročit dosavadní hranice.

Velikonoce nám říkají: Dívejte se na svět nově, novým pohledem, novými očima. Křesťanský pohled na svět i na vlastní život musí vycházet z této velikonoční a svatodušní perspektivy, tedy z jistoty, že máme Boha, který je aktivní a činný, který je dnes i zítra přítomný, který křísí mrtvé. „Definice“ Boha v Novém zákoně po Velikonocích totiž zní:

Bůh je ten, který vzkřísil z mrtvých Ježíše Krista, či: Bůh je ten, který křísí mrtvé k životu. Při čtení Nového zákona nacházíme neustále znovu tuto formulaci. Kdo je Bůh, je dáno Velikonocemi, vzkříšením. Křesťanská víra, křesťanský život, křesťanský pohled na svět má v tomto Bohu vzkříšení svůj základ i svou perspektivu.

Velikonoční poselství o Bohu, který křísí mrtvé k životu, je výzva; výzva, abychom se - pokud jde o někdy ne zrovna nejružovější stav našeho sboru i celé křesťanské církve, našich manželství a rodin, našich vlastních životů a vztahů, o stav celého našeho světa - nově učili věřit Bohu vzkříšení, abychom opravdu věděli, že Velký pátek a neděle vzkříšení se týká celého světa, že od

Dokončení na str. 2

Česká otázka

Naše oblíbená česká otázka, kterou zasahujeme do sféry náboženství, zní: „Jak to Bůh mohl dopustit?“ Dostal jsem ji jako farář mnohokrát. Na většinu příběhů, které ji uvozovaly, přitom nešlo reagovat jinak než povzdechem a konstatováním: „Ano, to je hrozné.“ Vlastní odpověď pak vždy spočívala ve variaci na slovíčko „nevím“.

Tazatelé byli s touto reakcí většinou spokojeni. Vnímali ji jako potvrzení toho, co chtěli slyšet. Totiž, že svět je divočina, ve které má každý jen to, co si urve. Člověk se proto nemusí a vlastně ani nemůže svazovat takovými projevy, jako je láska, odpuštění či oběť. K čemu, když ani Bůh tu naši divočinu nekultivuje?

Velikonoce vnáší do tohoto našeho mudrování nový rozměr. Na událost Velkého pátku také nelze reagovat jinak než povzdechem a konstatováním: „Ano, to je hrozné.“ Velikonoční neděle, v níž byl ukřižovaný Ježíš vzkříšen, však dává světu najevo, že spravedlnost přesto není pro Boha prázdným pojmem. Bůh však v první řadě pověřuje jejím výkonem nás. Teprve když se tomuto svému nejbyťostnějšímu lidskému úkolu zpronevěříme, nastoluje si sám. Používá si k tomu lidi, kteří navzdory všemu, co je drtí, nepřestávají milovat, odpuštět a obětovat se. A pokud jejich nasazení nenaplní spravedlnost v tomto čase, učiní tak mimo něj.

Emanuel Vejnar

AKTUALITA

V soustředění na nového římského biskupa poněkud zaniklo, že 21. 3. 2013 byl uveden do svého úřadu již 105. arcibiskup z Canterbury, což je duchovní představitel Anglikánské církve. Ještě ne šedesátiletý Justin Welby tak nahradil svého předchůdce Dr. Rowana Williamsa.

Nový arcibiskup z Canterbury

Zajímavý a podnětný je dosavadní životní příběh Justina Welbyho - narodil se židovským rodičům, kteří z Německa kvůli antisemitismu odešli do Velké Británie. Získal velmi prestižní vzdělání a působil ve vysokém postavení v mezinárodní ropné společnosti. Již v průběhu této doby byl aktivním laikem v církvi. Poté co při automobilovém neštěstí přišli s manželkou o sedmiměsíční dcerku, se jeho život změnil. Po nějakém čase po této události prožil povolání k duchovenské službě a začal se připravovat pro ordinovanou službu v církvi (s manželkou Caroline mají ještě dva syny a tři dcerky). Stojí za to asi zmínit, že byl do svého úřadu uveden ženou - arcijáhenkou z Canterbury. To odpovídá také tomu, co zastává - že by v církvi měly být ženy ordinovány i na biskupy. Naopak je proti sňatkům homosexuálů.

Výsadní postavení Cantaburského arcibiskupa je dáno historicky - je „primasem“, tedy prvním biskupem celé

Anglie, ale ve svém úřadu je „první mezi rovnými“. Ačkoliv mnohé věci sdílí s arcibiskupem z Yorku, přesto má zvláštní roli a zodpovědnost za celé anglikánské společenství. Jeho úkol není snadný, protože Anglikánská církev působí ve 160 zemích světa ve 34 provinciích a tvoří ji asi 80 miliónů členů. Navíc je mezi jednotlivými oblastmi značný rozdíl, nejen např. ekonomicky a postavením ve společnosti, ale i církevně (část anglikánských věřících má blíže k protestantismu (low church), část se zase blíží ke katolicismu (high church)), navíc jsou rozdíly mezi liberálnější Severní Amerikou a třeba tradičnějšími africkými farnostmi a kněžstvími.

Na závěr bych rád citoval část pozdravného poselství, které papež František zaslal J. Welbymu: „Buďte si jistými modlitbami, když přejímáte svou novou odpovědnost, a já vás prosím, abyste se i vy modlil za mě, když odpovídám na nové povolání, které mi Pán určil.“

připravil Bohumil Keř

PRVNÍ KROKY

První kroky hlavy katolické církve, nového papeže Františka, jsou - podle jednoho komentátora - milým překvapením. Opravdu milým překvapením, ačkoliv se jedná o zdánlivě jen drobné činy. A právě tyto drobné činy asi nejlépe vypovídají o charakteru člověka. Po svém zvolení přijímá hold všech volitelů, kardinálů a odmítne sedět na vyvýšeném papežském křesle a stojí mezi nimi jako rovný s rovnými, při své první řeči osloví poutníky obyčejným občanským pozdravem, sám si jde zaplatit svůj hotelový pokoj a při svém příjezdu mezi poutníky v otevřeném automobilu zastaví a sestupuje, aby objal a políbil ochrnutého chlapce a požehnal mu. V inauguračním kázání říká, Ježíš Kristus dal Petrovi moc, ale jakou moc? - pas mé beránky... i já dostávám moc, ta se projevuje službou. Službou, jejímž vrcholem je kříž, službou, jež má chránit Boží lid i ty nejslabší. Tak jako Abraham doufal a uvěřil, potřebujeme vidět světlo naděje a tuto naději dávat. Světlo mezi mračny. Naděje má Boží horizont, je založena na skále Kristu. Je potřeba pečovat i o sebe, bdít nad svým srdcem, nemít strach před dobrotou a něhou, to není slabost.

Při jiné příležitosti řekl: Vyrazme společně na cestu církve, která je cestou bratrství, lásky a vzájemné důvěry, modleme se za všechny, jeden za druhého, modleme se za celý svět, aby tato cesta byla přínosná pro evangelizaci. Můžeme dokázat mnohé, když však nebudeme zvěstovat Ježíše Krista, budeme možná milosrdnou organizací, ale nikoliv církví. Nepodléhejme nikdy pesimismu, té hořkosti, kterou nám ďábel denně staví do cesty.

Myslím, že tento papež může být Božím darem, jak se vyjádřil jeden duchovní, i pro nás protestanty, neboť jeho důraz na Krista, na osobní angažovanost a statečnost ve věcech víry a tím i konkrétních činů je pro nás příkladem, povzbuzením. To, že nemá problém nás protestanty nazývat církvemi, může být signálem k větší ekumenické spolupráci, neboť evangelium, radostné poselství je jen jedno.

Jan Trnka

STANOVISKO BAPTISTY K EXKLUZIVITĚ BAPTISTŮ

X procent baptistů nedávno přehlasovalo své odpůrce a dosáhlo toho, že BJB se neposkvrní „cizími“ penězi. Můžeme přehlédnout skutečnost, že toto hlasování baptistů na sjezdu delegátů mělo daleko do kongregačního principu fungování jednotlivých sborů jako samostatných duchovních i hospodářských jednotek. Nemůžeme ale přehlédnout skutečnost, že jisté procento baptistů se považuje za exkluzivní křesťany, kteří jsou „svatější“ a lepší než všichni křesťané dohromady v celé ČR. Odvolávají se přitom na své Zásady, které jsou jim při tomto rozhodování důležitějším vodítkem než samotné Písmo a příklad Kristův. Svou výjimečnost dávají okatě najevo nejen v ekumeně - tj. mezi ostatními církvemi, ale i před světem – v různých mediálních prostředcích. Přiznávám, že ačkoliv jsem formálně baptista, stydím se za to.

Toto trapné a naivní stanovisko většího procenta baptistů je v posledku důsledkem snahy podobat se prvotní církvi. Nebere však v úvahu, že první církev fungovala zcela v jiné situaci, než v jaké jsme dnes my. Očekávání druhého příchodu Krista bylo tak aktuální, že peníze v očích věřících ztrácely hodnotu. Prvotní křesťané - zvláště v Jeruzalémě - peníze rozdělovali, ale nevydělávali. Nebyli hospodářsky samostatní a jejich existence pak závisela na sbírkách „pohanských sborů“ v Malé Asii, které organizoval Pavel. Delší dobu trvalo, než si prvotní křesťané začali peněz vážit jako jednoho z Božích darů. Dnešní superkřesťané úplně přehlížejí skutečnost, že prvotní církev i podle záznamů v Bibli rozhodně nebyla po všech stránkách ideální.

Jako křesťané bychom měli mít snahu, kterou rozhodně nelze upřít ani první církvi, podobat se Kristu, jednat jako on. Nebo ptát se alespoň: Jak by jednal Kristus na mém místě? Pak by i dnešní baptisté zřejmě prohlédli a své Zásady by podrobili aktuální kritice. Nebo by je alespoň nepovažovali za důležitější než to, co praví Písmo a Pán. Ono nejde jen o peníze. Jde též o jisté formální, a nebojím se říci, i farizejské výlučnosti, které mnohde a mnohdy zastíňují samotného Pána církve. Než by baptisté pokřtili pokropením starého uvěřivšího člověka, který nemůže vlézt do bazénu, raději ho nepokřtí vůbec, protože křtít lze jen ponořením. To není jediný extrém.

Superkřesťané zcela přehlížíjí skutečnost, že jsou podle podobenství Páně s nevěřícími na jednom poli jako pšenice a koukol až do žně. V jistém smyslu se navzájem podpírají a jsou na sobě závislí. Svým výlučným postojem dávají někteří baptisté najevo, že neporozuměli Kristu. Chtějí být nezávislí, samostatní, oddělení, svatí, ale zapomínají, že samotný Pán říká, že tahle touha má svá zásadní omezení. Není možné se oddělit od světa a tvrdit, že jsme nezávislí na cizích penězích. Všechny peníze – dary i svou výplatu - přijímám jako Boží dar. Určité procento baptistů má jiný názor. Jsou schopní třídit peníze na ty, které jsou Božím darem, a na ty, které jsou s podobiznou císaře a mají jiný kredit. Podobného omylu se dopouštěli farizeové a kněží již dávno, jak máme zaznamenáno v Bibli. Víme o tom, že je Pán Ježíš napomínal. Necháme se od něj napomenout i dnes?

Zdá se, že ti z baptistů, kteří dost vydělávají, nebo naopak neznají hodnotu peněz, protože nikdy nebyli v civilním zaměstnání, jsou schopní tvrdit, že to zvládnou sami, bez těch cizích peněz. Nezvládnou. Nezvládali to dosud, nepůjde to ani potom. Podepsali si svůj rozsudek. Obětovali své exkluzivitě vlastní budoucnost. Není to cesta Páně.

V Chebu dne 1. 3. 2013

Ing. Jan Kvasnička

Vezměme vážně Velikonoce

Dokončení ze str. 1

Ježíšovy smrti jsou Bůh a země a lidé na ní nerozlučně spojeni. A právě zde objevují svou malověrnost a nedůvěru: když sleduji zprávy, čtu noviny a časopisy, dívám se, jak žijí lidé, dívám se na svůj sbor i rodinu, zdává se mi, jako by Velký pátek a neděle vzkříšení nikdy nebyly. A tak se musím neustále znovu učit věřit, že to, co Kristus udělal, souvisí s naším světem, se situací naší společnosti, s lidmi kolem mne, s městem, ve kterém žiji, s mým sborem, s mojí rodinou. Bůh a lidé, Bůh a svět, Bůh a jednotlivci, Bůh a já sám patříme od Velkého pátku a Velikonoc nerozlučně k sobě. Věřit tomu a na základě toho přemýšlet a jednat je velká výzva, kterou nám Velikonoce přinášejí. Je to velké poznání Veliko-

noc. Protože se nám ale lehko ztrácí, potřebujeme si je sami pro sebe i společně ve sboru, při bohoslužbách, na biblických hodinách i při jiných setkáních nově připomínat a nově přisvojovat. Jednou z oblastí, kde se to také učíme, je modlitba, přímluvná modlitba. Když se totiž modlím za druhé lidi, za jejich situaci, starosti a problémy, když je přináším před Boha, učím se vidět je a Boha, vidět svět a Boha společně. Učím se chápat, že Velikonoce platí i pro ně, že i pro ně je zde nová naděje a nový začátek. Velikonoce nám připomínají Kristovu velikost. Kristus překročil všechny hranice a může rozšířit i naše představy o Bohu. Náš Bůh, či lépe naše představa o Bohu je totiž často příliš úzkoprsá, malá, nevzletná. Když ale věříme malému Bohu, bu-

de i naše víra malá. A jak může naše malá víra někoho nadchnout, fascinovat, vdechnout mu naději? Sám na sobě pozoruji, jak často přenáším i na Boha omezenost svých možností a ztrácím odvahu žít ofenzivně, myslet s nadějí, věřit s odvahou a milovat s plným nasazením. Bůh je ale větší, neskonale větší, než si dokážeme představit, jeho možnosti jsou neomezené. Protože Ježíš vstal z mrtvých, protože se Bůh ve Velikonocích nově prokázal jako Stvořitel, pro kterého není nic nemožné, chci se také učit myslet ne na základě našich lidských možností a perspektiv, ale na základě Božích možností a perspektiv. Chci se nově učit věřit velikonočnímu Bohu, pro kterého není nic nemožné. On je moje naděje a síla.

Michal Šourek

Obama, Izrael a exodus

Dnes jsou všechny oči upřeny na prezidenta Obamu při jeho první oficiální návštěvě Izraele ve funkci prezidenta. Asi před dvěma týdny jsem se zúčastnil setkání s prezidentem v Bílém domě společně s dalšími 23 židovskými představiteli před jeho historickou cestou.

Prezidentovi jsem řekl: „Každý tlačí na řešení dvou států, ale co nyní v zásadě máme, je řešení tří států, se dvěma soupeřícími palestinskými jednotkami – jednou v Ramallahu a tou další v Gaze, které jsou spolu ve vzájemném sporu. Nezáleží na tom, zda je izraelský premiér ze strany Likud nebo ze strany Práce. Obě budou na stejné straně v tom, že nebudou ustupovat, dokud nebudou Palestinci mluvit jedním hlasem a neuznají existenci státu Izrael.“

Jak se Velikonoce přibližují, není lepší čas pro to, abychom si připomněli 3 500 let staré spojení židovského lidu se Svatou zemí. Jak budeme sedět kolem sedarových stolů, budeme si znovu vypravovat příběh pěti mudrců, kteří celou noc zůstali vzhůru při převypravování příběhu exodu, dokud nepřišli jejich žáci, aby jim připomněli, že už je čas odříkat Šema a ranní modlitby. Co na tom exodu bylo, co zabralo celou noc, než se to vylíčilo? A proč je

pro Židy nutné o 3 500 let později to znovu správně prožít a znovu okusit? Protože události, které vedly k exodu, jsou jakousi předzvěstí toho, s čím se budeme v budoucnosti znovu a znovu setkávat – je to pro nás skutečné varování, jak může být historie nepředpověditelná a jak bděli a připravení musíme být, abychom odkryli jakékoli měnící se trendy. Ano, bylo to jen krátce před exodem, když Josef jako ministerský předseda Egypta zachránil ekonomiku své země před naprostým zhroutilím, ale bylo to příliš brzy zapomenuto, když „povstal nový král, který Josefa neznal“.

To je přesně to, co se odehrálo mezi Egyptem a Izraelem v posledních dvou letech. Jednoho rána byl Mubarak pryč a „povstal nový král...“. Média a světoví vůdci se z něj radovali jako z revolučního vůdce nového „Arabského jara“. Ale pak nás jednoho rána New York Times informovaly, že to „jaro“, ve které jsme doufali, ve skutečnosti může být velice dlouhou „zimou“, protože tento nový vůdce, který povstal z okruhu Muslimského bratrstva, má oblíbený slogan, který je ve skutečnosti tisíce let starý. Řekl o nás: „tito zpropadení hlupáci, kteří napadají Palestince, tito váleční štváči, potomci opic a prasat...“

Úloha státu: blaho občanů?

I apoštol Pavel hovoří o vztahu křesťanů ke státu a jeho pořádkům. O tom, že křesťan, který koná dobro, nemá přijít se státem do konfliktu. O potřebě se státu podřídit. Stát se ve vlastním zájmu stará o blaho občanů. Karel Barth podobně dodává, že zde je zábrana, aby nevznikl v zemi chaos. Křesťané si přitom váží i hodnot, které do zemských zákonů nelze vtělit. Víru, lásku, naději, odpuštění, ochotu ke smíru, nic z toho nelze normou zákona nařídít. Vládcí, poslanci, služebníci státu vůbec, si mohou těchto kvalit vážit. Z pragmatického pohledu není snadné je začlenit do svého života, natož do chodu společnosti. Žel, nebýváme v tom často výkladní skříní ani my. Problémem se zabývali i staří rabíni a cítili toto napětí mezi majestátem Božím a vladařským. Jak v Izraeli, natož vůči římskému impériu! Když apoštol Pavel adresuje svůj dopis

římskému sboru, sám ještě požívá ochrany římského státu, jehož je občanem. Pavel ten dopis psal ještě před svou cestou do Říma, když se jako římský občan odvolal k císaři ve své při a měl na to nárok. Římské impérium tehdy ještě nepronásledovalo křesťany, s výjimkou jedné nepřijemnosti, když jinak celkem osvícený císař Klaudius vypověděl Židy z Říma. Stalo se to pro rozpor s nějakým Chréstem. Claudius se zřejmě domníval, že je v Římě podněcuje nějaký nekonformní Izraelec. Šlo zřejmě jen o okrajovou náboženskou šarvátku. Sám císař ještě o Ježíši Kristu patrně nic bližšího nevěděl. Situace se však ostře změní po příchodu apoštola do Říma, kdy vládnout bude Nero, zprvu nadějný, posléze nepřítelný vladař. Apoštol toho věděl o císařích dost. Za jeho života vládl i šlený Caligula.

O Herodovi Velkém a jeho dynastii si nečinil žádné iluze a nejspíš věděl, že sám Ježíš řekl o svém zeměvládci, že je liška podšitá. I mírné vyjádření z knihy Skutků apoštolů: „Více sluší poslouchati Boha než lidí“ naznačuje, že věc je složitější. Avšak ani my nesmíme přeslechnout, že ve vztahu k vládní moci a vladařům platí rovněž „Komu daň, tomu daň, komu čest, tomu čest, komu clo, tomu clo, komu úctu, tomu úctu“. Tehdejší ani dnešní vládce a státní činitele si nelze idealizovat. Tím tvrdší se zdá teze, že „není moci, leč od Boha. Ty, které jsou, jsou zřízeny od Boha, takže ten, kdo se staví proti vládnoucí moci, vzpírá se Božímu řádu“. Až v situaci Apokalypsy se mluví o státní moci jako o šelmě. Starší mezi námi zažili, že znakům šelmy odpovídal nacismus.

Plní-li však stát svou pozitivní úlo-

Dokončení na str. 4

„Ano,“ říká Hagada*, „i kdybychom byli všichni moudří, všichni měli pochopení, kdyby naši starší měli veškeré poznání Tóry, stále by spočívalo na každém z nás, abychom vyprávěli příběh exodu.“

Ale velikonoční příběh není jen o útisku a otroctví – je o svobodě a vykoupení je o převzetí odpovědnosti za náš vlastní osud je o obraně. To je to, co Centrum Simona Wiesenthala dělá 365 dní v roce, na celém světě, v přední linii, že brání židovský národ a stát Izrael.

Rabbi Marvin Hier
děkan a zakladatel
Centra Simona Wiesenthala

21. března 2013

př. a úpr. B. Kejř

*Hagada je vyprávění o vyvedení Židů z Egypta. Zaznamenává řád domácí bohoslužby při sedaru, tj. pořádku během svátku Pesach (židovské velikonoce).

Rozvláčná tečka za diskusí

Pro vysvětlení: Mezi reakcemi čtenářů jsme dostali i rozsáhlý výklad br. J. Potočka; přislíbil jsem, že jej rozešlu autorům přílohy Evoluce vs. kreacionismus a že uveřejníme případně kratší znění. Mezi br. Potočkem a oněmi autory proběhla písemná výměna jejich stanovisek, která jsem rovněž obdržel. Uvádím-li tedy také výňatky odpovědí bratří B. Košťálka a P. Javornického, nemusí to být přesně sedící na zde otištěný článek br. J. Potočka.

red.

NATURALISMUS VS. STVOŘENÍ
Evangelický týdeník uveřejnil začátkem roku přílohu na téma Evoluce vs. kreacionismus, ve které dal prostor třem známým autorům. Společným rysem jejich příspěvků byla snaha o vyvážený pohled z hlediska dnešního chápání vztahu vědy a víry. To je třeba ocenit. Na druhé straně, společným nedostatkem je to, že naprosto opomíjejí ideologický aspekt celé věci. “Problém evoluce nespočívá v konfliktu mezi vědou a náboženstvím. Spíší se jedná o nevyhnutelný střet dvou zcela protichůdných světových názorů – naturalismu a theismu. Střet, ve kterém nacházíme vědce na obou stranách,” říká např. John Lennox, profesor matematiky a známý křesťanský apologeta z Oxfordu. Pokusme se proto diskusi z tohoto hlediska doplnit.
Myšlenkové úsilí o pochopení záhady života popisuje v širokém historickém kontextu Emanuel Rádl ve svých dvoudílných Dějinách biologických teorií novověku, které se po sto letech dočkaly nedávno nového vydání. Na tomto poli spolu už od starověku soupeřily dvě rozdílné koncepce. Vitalistická nauka předpokládala, že kdesi v těle přebývá životní princip, který řídí veškerou činnost těla. Mechanicisté naproti tomu tvrdili, že život je výsledkem spolupráce atomů a buněk, že vzniká podle slepých zákonů nutnosti. Vnější pozadí a způsob vyjadřování se v průběhu času měnily – od rámce mytologického přes filosofický až po přírodovědecký –, podstata věci však zůstávala neobjasněna. Zlomem se stalo až vystoupení Charlese Darwina (1859), který nabídl přesvědčivé materialistické vysvětlení včetně zdánlivě jasného vědeckého mechanismu. Jeho vysvětlení bylo v principu velice jednoduché: Způsob, kterým se příroda řídila při vytváření živočišných forem, je v podstatě stejný jako způsob, kterým se už dávno v Anglii šlechtily ovce. Místo člověka tu jen funguje sama příroda, za použití přírodního výběru. Idea stvoření byla odmítnuta, vitalistické přístupy opuštěny, názor o plánu v přírodě prohlášen za překonaný, do evolučního schématu byl zařazen i člověk. Zrodila se teorie považovaná za převrat v biologii.

MIKROEVOLUCE VS. MAKROEVOLUCE
Kritický pohled na základě současného poznání však poskytuje obraz podstatně odlišný. Fosilní nálezy Darwinovu ideu nekonečného množství přechodných forem nepotvrdily a především, genetický výzkum ukázal, že variabilita a selekce (přírodní výběr), podle Darwina základy evolučního pokroku, jsou z hlediska vzniku nových druhů neúčinné. Selekcce je proces, který

sice eliminuje méně adaptabilní organismy, nepředstavuje ale navyšování genetické výbavy (nevytváří nic nového), nýbrž chrání populaci před degenerací. Jinak vyjádřeno – boj o život v přírodě sice existuje, není však hnací silou evoluce, ale přispívá jen k zachování těch druhů, které už tu jsou. Jevy omezeného rozsahu (tzv. mikroevoluce), které jsou mimo jakoukoli pochybnost, se nedají do makroevolučního konceptu globálního rozvoje života rozšířit. Je to úplně stejné, jako je rozdíl mezi nějakým krystalem a počítačovým čipem. Některé složité struktury spontánními přírodními procesy vznikat mohou, jiné ne. U čipu naturalismus k vysvětlení vzniku nestačí – složkou navíc (kterou nelze vynechat) je působení lidské inteligence. Co je ovšem při aplikaci na přírodu pro theistu možné (totiž Boží tvůrčí působení), to je pro materialistu absolutně vyloučené (Bůh neexistuje). Proto se celá diskuse nevede mezi vědou a vírou, nýbrž mezi theismem a naturalismem, jako dvojím navzájem neslučitelným pohledem na svět.
Námitek vůči makroevoluci je z přírodovědeckého hlediska celá řada; jedna z těch hlavních se týká informačního obsahu molekuly DNA. Chemický proces (polykondenzace), kterým makromolekuly tohoto typu vznikají, totiž poskytuje nahodilé uspořádání řetězce, které žádnou informaci neobsahuje. Uvedme si názorný příklad: „Anuaiclc MRO ikonsehi dfembolaklj auioigbuoo.“ Tato věta s chaotickým pořadím písmen v sobě skrývá větu: „Molekula DNA obsahuje biologickou informaci.“ Písmena jsou tatáž, rozdíl je jen v jejich pořadí. Řád z chaosu ovšem nikdy nevznikne působením spontánních přírodních procesů, nýbrž jedině vynaložením cílevědomého úsilí, doprovázeného – odborně vyjádřeno – snížením entropie systému. Americký chemik Charles Thaxton (v letech 1996-2001 hostoval na Karlově univerzitě) to vyjadřuje takto: „Specifické sekvence genetického kódu mají povahu vložené informace a z termodynamického hlediska není možno je získat spontánním chemickým procesem. Neznáme žádný organizační princip, který by umožňoval provedení potřebné entropické konfigurační práce.“ Bruno Vollmert, profesor makromolekulární chemie na Univerzitě Karlsruhe, k tomu říká: „Protože nejsou dány makromolekulární předpoklady, je dnes vládnoucí neodarwinismus jako přírodovědecká hypotéza neudržitelný.“ Naturalistické pokusy o vysvětlení vzniku živé přírody evolučním procesem jsou sice pochopitelné, mají ale své limity.

THEISTICKÁ EVOLUCE VS. POVAHA PŘÍRODY
Darwin si byl světonázorových důsledků své teorie dobře vědom, osobně však s tím neměl žádný problém, protože křesťanem ve skutečnosti nikdy nebyl. Nevěřil v osobního Boha, odmítal božství Ježíše Krista a postupně dospěl i k odmítnutí zjevení. Když mu bylo 71 let, obrátil se na něj jistý F. A. McDermott s otázkou, zda „věří Novému zákonu“ a žádal jasnou odpověď ANO či NE. Odpověď zněla: „Je mi líto, že Vám musím sdělit, že Bibli nepovažuji za Boží zjevení, a že tedy

nevěřím v Ježíše jako Božího syna“ (dopis z 24.11.1880). Bůh byl pro něj pouze Zákonodárce, který jako „nosný základ univerza“ působil při vzniku světa, resp. při vzniku života. Nic víc. Jeho názor o postupném vývoji živého světa přírodním procesem se tak s jeho pohledem na Boha nedostával do žádného rozporu. Do podstatně jiné situace se ale dostávají křesťané, kteří Bibli za Boží zjevení přijímají, současně však evoluci považují za Boží stvořitelskou metodu. Hlavním problémem zde není zpráva o stvoření podle Genese 1, nýbrž masivní přítomnost utrpení, zániku a smrti v současné přírodě. Ty jsou ovšem současně základem evolučního pokroku. V závěru své knihy „O původu druhů“ Darwin píše, že cílem evoluce je další pozitivní vývoj a „vymírání tvarů méně zlepšených“ a uzavírá: „Tak z boje v přírodě, hladu a smrti přímo vyplývá ten nejvznešenější pojem, který jsme schopni pochopit, totiž vznik vyšších zvířat.“ Současný biolog Hans Mohr to vyjadřuje ještě důrazněji: „Kdyby nebylo smrti, nebylo by ani života. Z tohoto axiomu evoluční teorie nevede žádná cesta ven. Pokud tedy přijímáme evoluci jako „reálné stvoření“, přijímáme tím také svoji smrt jako pozitivní a tvořivý faktor.“ V globálním pohledu evoluce je tak smrt chápána jako princip s hluboce pozitivním obsahem. To je pravým opakem svědectví Bible, podle kterého je smrt nepřítelem života, který byl přemožen křížem a zmrtvýchvstáním Ježíše Krista: „Kristus zruší vládu všech mocností a sil... jako poslední nepřítel bude přemožena smrt“ (1 K 15). „A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly... A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude – neboť co bylo, pominulo“ (Zj 21). Právě zde se dotýkáme aspektu věci, který je nutné teologicky přesně posoudit: zda současná povaha přírody odpovídá původnímu Božímu záměru, zda má kvalitu původního „velmi dobrého“ stvoření (Gn 1,31). Cesta k hledání odpovědi nespočívá ve vstřícnosti vůči evoluční hypotéze, nýbrž v nepředpojatém hodnocení širokého kontextu biblického svědectví.

Josef Potoček

...Pozorný čtenář našich článků však jistě zaznamenal, co jsme odmítli. Můžeme přijmout řadu principů evoluční teorie, ale odmítáme tu dodatečnou ideologickou hypotézu o samovolné hnací síle boje o život jako nutné podmínce evoluce. Odmítli jsme tak skryté obvinění, že přijetím myšlenky o evoluci automaticky vědec popírá stvořitelské Boží dílo v přírodě. Věříme v Boha Stvořitele, i když se neodvažujeme předstírat, že víme, jak co činí. Není zapotřebí podpírat křesťanskou víru teoriemi na základě biblických zápisů a vymýšlet náhradní „vědecké“ představy, vyvracející nebo dokonce zesměšňující vědecké poznatky. Je možno vystihnout tvůrčí Boží cesty? Máme být snad popírači vědy? Nepotřebujeme ji? Chceme snad s omyly, které teorii evoluce provázely, vylít i to, co přinesla pro vědu pozitivního? Proto také považujeme za zbytečné a politováníhodné zapojovat se do té bojovné ideologické konfrontace. Pravda, za

určitých okolností se křesťané ocitnou pod ideologickým nátlakem a stalo se to i u nás. Jestliže nám někdy také někdo předhodí konfrontační ideje evoluce, snažme se o klidné a věcné vysvětlení postojů víry a poukážme i na nesnadná řešení, která dnešní věda alternativně nabízí.

Blahoslav Košťák

Je třeba rozlišovat mezi evolucí a evolučními teoriemi. Evoluce, tedy dlouhodobé a podstatné změny v počtu a podobě organismů, jejich postupné střídání a zdokonalování je přírodní jev, velmi solidně dokumentovaný paleontologií i geologií. Joachim Barrande a Kašpar Šternberk (abych jmenoval ty, kdo proslavili českou paleontologii ve světě) nebyli žádní šarlatáni a jejich práce je důkladně a skvěle doložená. Evoluční teorie, počínaje Lamarckem a Darwinem, jsou pokusy tyto nápadné změny vyložit. Jak jinak, na půdě přírodních věd musejí být i tyto teorie naturalistické. Že tyto výklady plně neuspokojí některé filosofy a zvláště nás, věřící lidi, je jiná věc. Na nás je, abychom se s nimi myšlenkově vypořádali, i když jsou proti nám některými ateisty ideologicky využívány.
Emanuel Rádl se domníval, že Mendelem objevené zákony dědičnosti znamenají konec darwinismu. Nestalo se tak. Darwin byl jistě hlavním „pachatelem“ a je dodnes uznávanou autoritou evolučních teorií. Ale jeho gradualismus (povlovný vzestup krůček po krůčku a existence mnoha přechodných forem) je dnes vytlačován punktualismem (změny vznikají a hromadí se v genomu, dědičných vlastnostech, aby se pak projevíly navenek náhlým vznikem nové variety, druhu nebo dokonce rodu). Už Darwinův žák a nadšený stoupenec Thomas Huxley Darwinovi vyčítal, že se držel zásady: Příroda nedělá skoky. Kritika samotného Darwina už je dnes historií. Do evolucionismu se svým způsobem vrací něco z Lamarckova vitalismu, ale místo „vis vitalis“ (životní síly) se tomu říká „informace“. Změny jsou příznačné pro všechny teorie, není to žádný ideologický oportunismus. Je také nutno si uvědomit, že historie moderní vědy zahrnuje pouhé vteřiny na hodinách Země. Nemůžeme proto tvrdit, že nové druhy nevznikají.
To hlavní, co u kritiků evolučních teorií schází, je pozitivní výklad jevu evoluce (říkejme tomu třeba jevu změny). V církvi vystačíme s přesvědčením, že celý svět, život i my sami jsme Božím stvořením. A je to jistě pravda. Ale podrobnosti o tom, jak Pán Bůh tvořil a tvoří, jsou ponechány lidské zvědavosti a práci, která je také Božím darem.
„Masivní přítomnost utrpení, zániku a smrti v současné přírodě“, kterou J. Potoček uvádí jako hlavní

argument křesťanů proti evoluci, bývá skutečně spojována s lidskou vzpourou proti Bohu. Ukázalo se však, že existovala dávno před vstupem lidí do historie Země. Bible nám navíc nikde neříká, že rostliny a živočiši byli někdy nesmrtelní. Pro přírodu je skutečně časová omezenost života přirozenou věcí. Jinak bychom hrozně hřešili, kdybychom si dali k obědu kuře nebo vepřovou pečení. I se zánikem a mnohými přírodními katastrofami je Boží stvoření dobré. Jak to bylo s rozsudkem „smrti umřeš“ nad lidmi, je záhadou. Snad je možno přijmout stanovisko Johna Stotta citované v mém článku v ET KJ.
ZÁVĚREM: Mezi vírou a vědou je možný dialog, který, věřím, přináší více užitku než neustálé napadání a odmítání evoluce ze strany křesťanů. Je jisté zavádějící využívat přírodních věd k filozofii ateismu, jak jsme to zažili na vlastní kůži v době komunistického „světového názoru“. Stejně mylné však je pokoušet se přímo z vesmíru a přírody dokazovat víru v Boha. Tak se dostaneme nejvýš k mlhavým představám, vlastním všem náboženstvím a některým filosofům. Víra v živého Stvořitele je dar Ducha svatého a stojí na Ježíši Kristu, ne na našem pochopení prvních kapitol Bible.
Pavel Javornický

Předpokládali jsme, když jsme připravovali zvláštní přílohu Evoluce vs. kreacionismus, uveřejněnou v číslech 2-3/2013, že její důrazy nebudou všemi jednoznačně přijímány, a vlastní jsme ani nechtěli vmouvat jediný názor. Všelijakých odlišných pojetí se sešlo dost, mnohé z nich jsme uveřejnili, ale dnes uvedenými reakcemi, které tvoří jakousi rozvláchnou tečku za živou a zaujatou debatou, již chceme toto téma opustit. Není to tak, že poslední slovo v diskusi bychom chtěli vyhradit pro vyústění rozhovoru do kýženeho logického a správným způsobem zbožného „článku víry“, který by musel přijmout každý, „kdokoli chce být spasen...“ – abych trochu parafrázoval znění starého Athanasiova vyznání víry. Ale přejeme čtenářům, aby v odvaze víry nacházeli, co je skutečně podstatná věc ke spasení člověka. V č. 8/2013 totiž br. P. Macek pěkně dovedl z díla L. Gilkeye, že ztotožnění kreacionismu s křesťanskostí je po výtce falešné. Mohli bychom dodat, abychom byli objektivní, že i ztotožňování evolucionismu s křesťanskostí je falešné – kdyby to samo o sobě neznělo patřičně nadnesené a hlavně zbytečně. Možná jsme měli končit onou reakcí br. Macka a jeho závěrečným připomenutím, že rozhovory o původu věcí a jejich smyslu „jsou debaty filosofické a tak je třeba je vnímat“.

B. Keřř

Restitučně – odlukový zákon § Past nebo šance?

Ani po podpisu smlouvy vyplývající ze zákona o majetkovém vyrovnání mezi Českou republikou a šestnácti církvemi není situace o mnoho zřetelnější. Snad se poněkud vyjasnila právně, ale přetrvává určitá nejistota i mezi členy různých církví, jestli k tomu mělo vůbec dojít, případně v jaké jiné formě a za jakých podmínek, a málokdo si také dovede představit, co v praxi bude dopad této smlouvy znamenat pro sbory, její sbory, sociální a vzdělávací zařízení atd. Zaslouží ocenění a také referování, že na tyto otázky se církve snad budou snažit najít nějaké odpovědi a taky se svým hledáním budou seznamovat své členy i ekumenu.

V sobotu 16.3.2013 se uskutečnila v libeňském sboru podnětná a potřebná konference Pražského seniorátu Českobratrské církve evangelické, která se zaměřila na nesnadné téma: Restitučně – odlukový zákon § Past nebo šance?

Při úvodní pobožnosti br. Jiřího Orta na slova 1 Pt 1,3–8 povzbudivě zaznělo připomenutí, že pro Kristův lid je připraveno „dědictví nehynoucí...“, ze kterého se již nyní můžeme radovat.

První referát nazval pražský senior Roman Mazur „Cesta k přijetí zákona a jeho základní parametry“. Ve stručných bodech podle letopočtů (od roku 1990) se zdařile pokoušel postihnout hlavní pohyby ve snaze státu, tedy spíše jednotlivých vlád, se s tímto problémem vyrovnat. Bylo to opravdu mnoho názorů, přístupů, ale také málo shody, která by umožnila nějaký zákon přijmout. Od roku 2007 se však začaly rýsovat základní obrysy smlouvy, na níž se shodovaly vláda, Římskokatolická církev a ostatní církve a náboženské společnosti; předmětem byl základní princip, že se vydá část majetku, že kromě toho bude vyplacena nějaká náhrada, a že toto má za cíl umožnit církvím přechod k samofinancování... Přednášející dospěl ve svém referátu po jednotlivých letech až do současnosti.

Další vystoupení bylo méně formální, ale o to zajímavější – vystoupil totiž host bratr Daniel Kuc z Bratrské jednoty baptistů (která jako jediná odmítla se k oně smlouvě připojit) a svěžím způsobem zdůvodnil současný postoj své církve dlouholetým vývojem (od anabaptistů), jenž upřednostňoval svobodu a nezávislost jednotlivých sborů, které jsou vlastně samostatnými církvemi. Bratr zmínil i skutečnost, že některé menší sbory v uplynulých letech přijímaly finanční podporu od státu, že však v této době bylo možné vypořádat, jak upadá jejich vlastní obětavost. Baptisté se tedy prozatím vzdali účasti na majetkovém vyrovnání, ale bylo připomenuto, že o tom nevládně naprosto shodné přesvědčení a že je ve hře i varianta, že by tyto opačné hlasy na jejich příští

konferenci zazněly hlasitěji, což vystihuje také název jeho příspěvku „Probíhající diskuse v Bratrské jednotě baptistů“.

Třetí referát se soustředil na téma „Diakonie a restitučně – odlukový zákon“ a vystoupil s ním mluvčí povoláný, totiž ředitel Diakonie Českobratrské církve br. David Šourek. Uvedl, že onen probíraný zákon 428/2012 počítá i s majetkovým vyrovnáním právníckým osobám zřízeným nebo založeným za účelem podpory činnosti registrovaných církví, což se tedy mj. týká diakonských zařízení. V minulosti (v letech 1949 a 1953) ovšem všelijaké diakonské, sociální a podpůrné spolky převedly majetky a práva na církve. Záleží tedy na církvi, jak ona se nyní k Diakonii postaví.

V současnosti již se činnost Diakonie musí vyrovnávat jednak s ohrožením rozsahu svých aktivit, protože dostává zhruba o pětinu menší podporu od krajů a Ministerstva školství, navíc firmy i jednotlivci již nyní zřetelně méně přispívají v přesvědčení, že „církev má dost“. Bratr Šourek rovněž uvedl, že důsledky „restitucí“ budou spíše záporné, že lze očekávat přeskupení sil na trhu sociálních služeb i určitou ztrátu motivace jejich pracovníků.

Bratr Jan Matějka, předseda investiční komise ČCE a člen hospodářské komise synodu, se ve svém příspěvku s poněkud dechberoucím názvem „Evangelická církev jako investor“ věnoval strategiím, se kterými investiční komise pečuje o finanční prostředky, které jsou v současnosti shromažďovány na personálním fondu. Ten má zajišťovat mzdy a další osobní náklady kazatelů ČCE. Úsilí komise má celkem aktuální poslání, protože již v roce 2016 dojde k prvním snížení příspěvku církvi od státu. Bratr Matějka nastínil rozvržení portolia investic, ale také konstatoval známý fakt, že ty bezpečnější investice nepřinášejí významný zisk. Závěrečná prezentace poodhrmula roušky našich mnohdy naivních představ a dala nahlédnout do ne zcela optimistické reality. Bratr Pavel Stolař, člen synodní rady odpovědný za hospodářskou činnost, před-

stavil v příspěvku „Základní varianty pro rozhodování církve“ podklady k přemýšlení o samofinancování. Byl to obsáhlý a propracovaný pohled na ekonomickou zdatnost sborů a seniorátů, ale také na to, kolik členů církve a jakými členskými příspěvky /saláry/ přispívají na provoz svých sborů. Předkládané přehledné grafy vycházely jednak z církevních statistik, ale také ze sbory vyplněných dotazníků. Není možné zde popisovat jednotlivé grafy (snad budou časem přístupné na webových stránkách pražského seniorátu), uvedme tedy jen jakýsi závěr: 17 – 20 sborů deklaruje finanční soběstačnost, 50 by snad k ní při zvýšené obětavosti svých členů mohlo dospět, ovšem 89 sborů by soběstačných nebylo.

Bratr Stolař zdůraznil, že církev bude muset žít ve finanční rovnováze, záleží na ní, jaký model přijme, jak zohlední nerovnost mezi sbory, která namnoze je odrazem ekonomických rozdílů mezi jednotlivými regiony naší vlasti, a jak budou sbory solidární.

Celou konferenci moderoval bratr Pavel Pokorný, který také otevřel následnou diskusi, v níž jako první vystoupil s ještě připraveným příspěvkem bratr Jan Mašek. Na začátku další rozpravy zaznívaly názory, které vyjadřovaly nespokojenost s konkrétním zněním zákona, ale církve neměly již možnost se podílet na jeho podobě - zbývalo vlastně jen podepsat či nepodepsat. Objevila se i pochybnost, zda měli představitelé synodní rady dostatečný mandát od synodu k podpisu, když vlastně synod přesné znění zákona neznal... Větší část rozhovoru se však vztahovala k přemýšlení, jak církvi zajistit finanční soběstačnost. Konference jistě nedala definitivní odpovědi a neukázala jasnou cestu, jak nastalou situaci řešit. Přesto ji asi 60 účastníků pozorně sledovalo a můžeme ji pokládat za potřebný, odvážný a dobře připravený podnět pro další promýšlení, rozhovory a potřebné moudré rozhodování v této tak potřebné, citlivé a nesnadné záležitosti.

Bohumil Kejř

Pozvánky

FARNÍ SBOR ČCE V PRAZE DEJVICÍCH, Dr. Zikmunda Wintra 15, Praha 6, Vás zve v neděli 14. dubna 2013 od 17 hodin na uvedení DVD s dokumentárním filmem režiséra Tomáše Škrdlanta „Milujte své nepřátele“. Film zachycuje příběh Švýčarky a Čecha, kteří změnili stovkám lidí život. Přemysl Pitter a Olga Fierzová zachránili po 2. světové válce přes 800 židovských a německých dětí z německých koncentračních a českých internačních táborů. Slavnostní uvedení doprovodí hudbou soubor Trigonum musicum.

EKOLOGICKÁ SEKCE ČESKÉ KŘESŤANSKÉ AKADEMIE zve k účasti na ekumenické bohoslužbě ke Dni Země v úterý 23. dubna 2013 v 19.00 h v pražském kostele Nejsvětějšího Salvátora (u Karlova mostu). Kázáním poslouží br. kazatel Jáchym Gondáš z Bratrské jednoty baptistů, zpívat bude pěvecký soubor Gabriel. Po bohoslužbě cca od 19.50 h následuje beseda s P. RNDr. Markem O. Váchou, zaměřená k letošnímu tématu ES ČKA "Život se rodí ze smrti".

JNe

KULTUROU PROTI ANTISEMITISMU

Neděle 21. dubna 2013

Jestliže si také myslíte, že antisemitismus je nákaza, která znovu ohrožuje civilizaci, přijďte a připojte se tak k těm, jimž to není jedno.

Pochod dobré vůle

14 hodin, *Praha, náměstí Franze Kafky*
Zapojte se do pochodu na Malou Stranu, který je pokojnou kulturní reakcí na projevy antisemitismu a nesnášenlivosti.

Všichni jsme lidi

15 hodin, *Klárov*

Veřejné shromáždění s kulturním programem za účasti herce Jana Potměšila, kantora Michala Foršta a dalších předních českých osobností.

K triumfu zla postačí, když slušní lidé nebudou dělat nic!

Pod záštitou místopředsedy Senátu PČR Přemysla Sobotky a primátora hl. m. Prahy Bohuslava Svobody pořádá Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém (ICEJ).
Vstup volný.

www.vsichnijsmelidi.cz

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Redaktor: Bohumil Kejř
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 481 Kč, jednotlivé číslo 13 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí:
* Česká pošta, s.p.
bezplatná infolinka České pošty
800 300 302
adresa pro písemný styk:
Česká pošta oddělení periodického tisku
Olšanská 9 130 00 Praha 3
e-mail: postabo.prstc@cpost.cz
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

SENIORÁT MORAVSKOSLEZSKÝ

Českokatolická církev evangelická

BRUNTÁL Ne 10.00
U potoka 383/34, a f. Vlastislav Stejskal
ČESKÝ TĚŠÍN Ne (polské a c 8.00) české 9.00
nám. Dr. M. Luthera 1, f. Marcin Pilch, f. Štěpán Janča
FRÝDEK – MÍSTEK Ne 9.00
Husova 377, f. Pavel Křivohlavý
HODSLAVICE Ne 9.15
Hodslavice č. 96, f. Lubomír Červenka, f. Mária Jenčová
HRABOVÁ Ne 9.00
Hrabová č. 117, p. Zábřeh 1, f. Jan Hudec
HRANICE Ne 8.30
Farní 43, f. Pavlína Lukášová
JAVORNÍK U JESENÍKU Ne 9.45
Lidická 162, a f. Daniela Havirová
JESENÍK Ne 9.15
Bezručova 7/41, f. Daniela Havirová
KRNOV Ne 9.45
Albrechtická 746/92, j. Radovan Rosický, a f. Jan Lukáš
NOVÝ JIČÍN Ne 9.00
Janáčkovy sady 184/1, f. Pavel Prejda
ODRY Ne 8.45
1. máje 63, j. Radek Hanák, a f. František Hruška
OLOMOUC Ne 9.00
Blahoslavova 916/1, f. Jana Rumlová
OPAVA Ne 9.00
Lidická 747/2, f. Jan Lukáš
ORLOVÁ Ne 9.00
Palackého 787, f. Štěpán Janča
OSTRAVA Ne 8.30
Husovo nám. 1188/4, f. Aleš Wrana, f. Ewa Milena Jelinek
OSTRAVICE Ne 9.20
Hamrovice 230, f. Pavel Janás
PROSTĚJOV Ne 10.00
U kalicha 2574/1, f. Jan Jun
PŘEROV Ne 10.00
Čapky Drahlovského 912/1, f. Petr Kulík
SUCHDOL NAD ODROU Ne 10.00
Malá Strana 45, f. Vladimír Pír
ŠENOV U OSTRAVY Ne 9.30
Hasičská 1131, j. Štěpán Marosz, a f. Pavel Křivohlavý
ŠTERNBERK Ne 9.30
U Horní brány 130/4, f. Vlastislav Stejskal
ŠTRAMBERK Ne 9.00
Zauličí 473, f. František Hruška
ŠUMPERK Ne 8.45
Revoluční 1174/8, f. Hana Chroustová
VÍTKOV Ne 9.15
Opavská 116, a f. Jan Lukáš
ZÁBŘEH Ne 10.00
U Vodárny 545/2, a f. Hana Chroustová

Církev bratrská – Severní Morava

FRÝDEK – MÍSTEK, Ne 10.45
Jiřího z Poděbrad 260, k. Petr Kučera
FRÝDLANT N. O., Ne 16.00
Padlých hrdinů 1275 (Dům zahrádkářů), k. Lubomír Hlavačka
HAVÍŘOV, Ne 9.00
Fryštátská 21, k. Martin Grohman
OPAVA, Ne 9.00
Hradecká 50, a k. Karel Buba
OSTRAVA, Ne 9.30
tř. 28. října 148, k. Martin Jurčo
OSTRAVA – PORUBA, Ne 16.00
M. Majerové 1733/6 (Středisko AS), k. Petr Polách
VELKÁ LHOTA, Ne 9.30
Velká Lhota č.102, k. Radek Palacký
VSETÍN, Ne 9.30
Horní Jasenka 102, k. Josef Fišer
VSETÍN – MAJÁK, Ne 9.00
Smetanova 1484, k. Bedřich Smola
ZLÍN, Ne 10.45
Okružní 4551/17, k. Pavel Škrobák

Církev bratrská - Těšínsko

ČESKÝ TĚŠÍN, Ne 9.00
Studentská 25, k. Tadeáš Firla
HORNÍ SUCHÁ, Ne 8.45
Těrlická 64/353, a k. Tadeáš Firla
HRÁDEK, Ne 9.30
Hrádek č.74, v. Miroslav Kulec, a Josef Slíž
TRINEC, Ne 9.30
Dolní Lištná 9, k. Otto Rusnok
TRINEC – Terasa, Ne 9.30
Chopinova 463, Trinec – Lyžbice, k. Slavoj Raszka

Bratrská jednota baptistů

OLOMOUC, Ne 9.30
Klub Sidia, Jeremenkova 36 (u hl. nádraží) k Petr Coufal
OSTRAVA, Ne 9.00
Závoří 101/32, k Erik Poloha
SUCHDOL NAD ODROU, Ne 10.00
Malá Strana 40, k Tomáš Mrázek
ŠUMPERK, Ne 9.30
Štefánikova 10, k Pavel Mrázek
VÍKÝROVICE, Ne 9.30
Šumperská 272
PŘÍBOR, Ne 9.30
nám. S. Freuda 20

Evangelická církev metodistická

MIKULOV NA MORAVĚ – Ne 10.15 h
Purkyňova ul. 1700/2a, f. Michal Kostka
VALTICE - Ne 10.15 h
Příční 31, f. Michal Kostka

Úloha státu: blaho občanů?

Dokončení ze str. 2
hu, nezbyvá než to ocenit. Platilo to i za starého Říma, kdy fungovaly lázně, mír zajišťovala armáda, rozmáhal se obchod. Platilo dodnes ceněné římské právo. Ceněno bylo dobro, trestáno mělo být zlo. A v neposlední řadě pro Řím co bylo důležité: chléb a hry. Stát má ovšem sloužit blahu občanů a v té které míře se tak i děje. Proto jsou křesťané vedeni k tomu, aby se za své vladaře, vládců, státní úředníky modlili. Nečiníme si o nich iluze, neměl je ani apoštol Pavel: *Vládcové jsou v Boží službě, když se drží svých úkolů. Dávejte každému, co jste povinni: daň, komu daň; clo, komu clo; úctu, komu úctu; čest, komu čest. Niko-mu nebuďte nic dlužní, než abyste se navzájem milovali, neboť ten,*

kdo miluje druhého, naplnil zákon. Vždyť přikázání `nezcizoložíš, nezabiješ, nepokradeš, nepožádáš´ a kterákoli jiná jsou shrnuta v tomto slovu: `Milovatí budeš

blízného svého jako sebe samého.´ Láska neudělá bližnímu nic zlého. Je tedy láska naplněním zákona. (Římanům 13).

Jan Kašper

Výběrové řízení na místo oblastní ředitel-ředitelka v Jablonci nad Nisou
s pobočkami Jablonec nad Nisou, Mladá Boleslav a Liberec

Požadavky: VŠ, nebo VOŠ + zkušenost v řízení, organizační a řídicí schopnosti, sociální citění, smysl pro týmovou práci, ztotožnění s posláním organizace, vítána zkušenost v sociální oblasti.
Nástup od 1. 6. 2013 nebo podle dohody, pracoviště v Jablonci nad Nisou.
Písemné nabídky se strukturovaným životopisem a motivačním dopisem do 18. 4. 2013
na adresu nadeje@nadeje.cz, příp. Naděje, ústředí, K Brance 11/19e, 155 00 Praha 5.

Evangelický týdeník Kostnické jiskry

rejstřík ročníku 97 (2012)

Aktualita (A), Církev doma (CD), Církev ve světě (CS), Četli jsme jinde (ČJ), Editorial (ED), Koutek písmáka (KP), Nad Bibli (NB), Názory čtenářů (NČ), Poselství k neděli (PO), Reakce čtenářů (RČ), Recenze (RE), Slyšeli jsme jinde (SJ), Zaostrěno na blízko (ZnB), Zaostrěno do dálky (ZdD), Z dopisů čtenářů (DČ), Z redakce (ZR)
(Drobné zprávy z církví u nás i ve světě přejaté z jiných zdrojů neuvádíme)

Bartoš S. – Majetek	26/27
- Ozvěme se (ZnB)	31/32
Bastlová Helena – K uctění památky mučedníků z 21. června 1621 (ZnB)	22/23
- Světový den modliteb 2012 z Malajsie	5
Bennett Paul (ENInews) – Kniha disidenta odhaluje „tajnou minulost“ křesťanství v Číně (výběr z článku)	9
Beneš Jiří – Petr Melmuk: Dějiny textu a doby Starého zákona (RE)	9
- Petr Pokorný: Má to smysl (RE)	14
Bícovi Jan a Rachel – Dětská konference 2012	15
Broukalová Jindra – Nenapsané básně jsou jako neobjevená souhvězdí	10
Budzáková Eva – Fejeton svatodušní	17
Buchwald Art - ? ? ?	34/35
Bureš Jiří – Všechny rejstříky modlitby (Jk 5,13-16) (PO)	28
B.V. (překlad) – Růst ve víře (myšlenky Ch. H. Spurgeona)	7/8
Čáp Pavel – Exulant v Teplicích	31/32
Čapek Jan – Emilie Veverková prošla svým stým rokem	19
- Jižní Čechy, malý cestopis	3/4
- Rozloučení s farářem Vlastimilem Slámou, předsedou SČED a čestným předsedou SpEK	9
Čapková Adéla a Jech Vladislav – 100 let českého skautingu (A)	16
Černý Jaroslav – Ursus – Skautské začátky	23/24
Červeňáková Jana – Společné čtení Na každý den 2013	33
Čížmár Rastislav Tercius – Přelom roků (Anketa)	36/37
ČTK – Kostel v Itálii nemá peníze na provoz, zavírá až do Velikonoc (A)	2
- V Jeruzalémě našli prý nejstarší doklad biblického Betléma	19
(DK) – Životní jubileum doc. PhDr. Evy Melmukové – Šašecí	5
-dleln – Metropolita Filaret umravňoval fanoušky (A)	20
Duchan Pavel – Křesťan skautem a skaut křesťanem (100 let skautingu jako občanské iniciativy)	26/27
Drápal Dan – Svět bez křesťanských ctností	19
Duka Dominik, Ruml Joel, Daniček Jiří – Prohlášení předsedů České biskupské konference, Ekumenické rady církví a Federace židovských obcí (k zákonu o majetkovém vyrovnání) (CD)	21/22
Evangelikální teologický seminář – Nově schválené akreditace a studium pastorace	16
Firbas Petr – „Muži z Galileje, co tu stojíte a hledíte k nebi?“	16
Firla Tadeáš – Jarní přemítání nad politickou scénou	16
Flegl Michal – Bedřich Mendl a husitství	20
- Betlémská kaple a její obnova	20
- Bratr Dagobert v toleranční Praze	17
- Cesty civilizací a kultur	12
- Dvě pražské výstavy („Pražské rokoko“ a „Praha a její dcery“)	6
- Jaroslav Goll a dějiny Jednoty bratrské	1
- Josef Dobiáš – historik antiky, ale také Pelhřimova	25
- S kalichem z krize	31/32
- „Trubínská filiálka“	2
Fojtů Pavel – Láska nikdy nekončí (výběr a překlad z knížky)	14
Freitinger Daniel – Hospodin svým jednáním naplňuje radosti (1 S 2,1-8a) (PO)	12
Freitingerová Lenka – Na čem stojí církev (1 Te 1,2-10) (PO)	25
Frydrych Miroslav – Odešel strážce Moravské brány (Jaroslav Batla)	36/37
Funda O. A. - České evangelické církvi odešel farář, české teologii teolog (Š. M. Pavlinec)	26/27
- K diskusi o mariánském sloupu na Staroměstském náměstí (A)	26/27
Gerloff Johannes – „Oblakový sloup“ nebo „Pilíř obrany“?	33
Glier Viktor – Nebe na zemi? (J 3,31-36) (PO)	36/37
Grendel Petr – Zvláštní to moc Ducha svatého... (1 K 2,1-10) (PO)	2
Grollová Eva – Přelom roků (Anketa)	36/37
Grulich Petr – Prohlášení k regulaci hracích automatů a hazardních her vůbec (CD)	18

Hájek Blahoslav – Jak to doopravdy bylo?	30
- Křest a kmoťr	33
- Odpor k restitucím	12
- Poselství z olympiády	25
- Víra bez církve	20
- Zemřel Vlastimil Hajský	25
Hajský V. – Odlišná stanoviska	6
Hála Jakub – Kde domov můj...? (Jr 29,1,4-7.10-14) (PO)	29
Halama Jindřich – Přelom roků (Anketa)	36/37
- J. A. Komenský na ETF UK (A)	17
Halík Tomáš – Jak noc přechází v den (opsáno z knihy Noc zpovědníka)	17
Hallerová Ludmila – Kající bohoslužby za dva tisíce roků křesťanského antisemitismu	36/37
- Ostré šípy svaté pravdy (myšlenky Davida Wilkersona) (A)	15
Hamariová Helena – S Mesiášem to přichází (Iz 65,17-25) (PO)	31/32
Hanák Radek – Vyjdeš mu vstříc? (Iz 35,3-10) (PO)	33
Hanych Pavel – Přelom roků (Anketa)	36/37
Hayford Jack W. – Proč máme být nyní s Izraelem?	34/35
Hejda Benjamin – Beňa – Skauti a církev (100 let skautingu jako občanské iniciativy)	26/27
Hejduk Marek – Otevřeno seniorům	28
Hejl Milan – Rodrigo – Pán Bůh má skauty rád	23/24
Hejzlar Samuel Jan – Dluhová past	17
- Hledejte...	3/4
- Jak je pravda? (DČ)	34/35
- Pokus o odpověď (na článek „Co je spravedlnost?“ ET-KJ č. 2/2012)	7/8
- Trestání?	15
- Triptych o konci světa (Mt 25)	11
Hempl Jiří – Beneš Jiří: Eliáš (RE)	21/22
Henych Daniel – Vánoční psaní	34/35
Herold Ilja – Církevní restituce	13
- Poznámky k provolání synodní rady ČCE (DČ)	16
Hrochová Běta – Vážený pane „OKO“ (reakce na článek „Za Věrou Kozákovou“ - ET-KJ č. 7/8 2012) (DČ)	11
Hübner Miloš – Slovo vzácné a pravdivé	9
Chroustová Hana – Ne: „Až jednou“ – ale: „Teď!“ (2 K 6,1-10) (PO)	7/8
idnes – Jehovisté mimo restituce (ČJ)	5
Jandečková Pavla – Jaká chloubka je k užitku (2 K 12,1-10) (PO)	6
Javornický Pavel – Co říkáme dětem (reakce na recenzi Pavla Říčana - ET-KJ č. 7-8) (DČ)	10
Jeancoffe Maja – Po atentátech v Oslo – diskuse je zakázána?	7/8
Jech Vladislav – Kamzík – 100 let skautingu jako občanské iniciativy	21/22,23/24,26/27
Jelínek Pavel – Husinec – 270 let tužeb a slz	14
Jelinek Wiera J. – Malomyslnost je naším průvodcem? (Nu 21,4-9) (PO)	11
Kaczmarczyk St. – Ježíš, ne Caesar, toť smysl našich dějin a demokracie	26/27
- Pravda a láska zvítězí nad lží a nenávisť	18
Kaďůrková Milada – Komenského Kšaft umírající matky Jednoty bratrské a jeho dědicové	11
- Viktor Fischl: Povídky odjinud	18
- Život hodný následování (reakce na čl. Za sestrou Miluškou Poskerovou - KJ č. 21-22/2012)	25
Kaleb – Za sestrou Miluškou Poskerovou	21/22
Kallus Mojmír – Přelom roků (Anketa)	36/37
Kalus Pavel – Vyplatilo se mi poslechnout muže Božího (2 Kr 5,1-19) (PO)	3/4
Káňa Karel – Pomoc lesům na Karmelu	20
-kar- - Drama bylo dovršeno	16
- Dvoumetrový sumec? (Ohlédnutí)	21/22
- Farář dobrodruh (Václav Hurt) (CD)	26/27
- Herodova vražedná soldateska	36/37
- Ministryně u zpovědi (Alena Hanáková) (A)	9
- Představení nové knihy Petra Pokorného (Má to smysl - rozhovory nad Bibli)	20
- Problematika odpustků s arcibiskupem Janem Graubnerem - Portál Neviditelný pes (ČJ)	23/24
- TV rozhovor Barbory Tachecí s poslancem Martinem Rathem (SJ) (ZnB)	9
- Stanoviska k Prague Pride	25
- Statečný kardinál (CD)	20

- Z programu „Jak to vidí“ ČR 2 s biskupem Václavem Malým (SJ)	23/24
Kašper Jan – Denně k tobě volám (RE)	11
- Etik, technik, politik (J. Halama, P. Moos, P. Bělobrádek)	16
- Jak číst Bibli?	1
- Ježíš nebyl živola (ZnB)	13
- Joel Ruml 2012 (rozhovor se synodním seniorem ČCE a předsedou ERC)	5
- Kancléřka a její prezidenti	12
- Kořmo, na oslu či velbloudu	23/24
- Od Biafry k nigerijskému dnešku	6
- Pussy Riot: jurodivé prorokyně, nebo bláznivé, nestoudné ženské?	25
- Ráno na Hrádecku (k úmrtí Václava Havla +18.12.2011)	1
- Zločin a trest (Ohlédnutí)	21/22
Katolický týdeník (přel. Příhoda Petr) – Krize globálního finančního systému	17
Kejř Bohumil – Co řekneme dětem? – Závěr diskuse	13
- Editorial	21/22
- (Jak) Budeme vycházet?	25
- Nabídka pro mladší čtenáře (Daniel Henych: “Co všechno se může stát” + ukázka z knihy)	23/24
- Nejen o přímé volbě prezidenta	36/37
- Noc kostelů (ZnB)	19
- Odlesky nebeského světla – úvodní slovo k příloze Advent	34/35
- Plný chrám vděčnosti (rozloučení s farářkou Irenou Škeříkovou)	30
- Přelom roků – úvod (Anketa)	36/37
- Rub medializace (ZnB)	25
- Slavnostní podpis smlouvy o spolupráci	33
- Velikonoční pozdrav Kostnické jednoty	12
Kent John – Síla ve slabosti (2 K 12,9) (PO)	1
Kirschner Jan – Přelom roků (Anketa)	36/37
Klinecký Pavel – Nebesa, ta patří Hospodinu, zemi dal však lidem (rozloučení s Ivanem Jilemnickým - zemřel 3. května 2012)	18
Kostnická jednota - sdružení evang. křesťanů, o. s. – Pozdrav ze 67. sjezdu	31/32
Kovalčík Václav – Fenomén o konci světa (A)	34/35
- O oběti (A)	3/4
- Občané marně hledají ráj (A)	7/8
- Virtuální spirála (A)	10
Krajčír Lukáš – Emil Stodola a česká evangelická inteligencia	10
- Horúce chvíle synody v Trenčianských Tepliciach	13
- Gustáv Adolf Bežo	28
Kraus Ivo – Blahobyť a vděčnost	36/37
- Církevní miliardy	13
- Co je to spravedlnost?	2
- Internetové barikády (ZnB)	15
- Křesťanský Rodinný klub Nuseláček 16	
- Na židovském hřbitově u Hřivčic nalezen hrob předka spisovatele Oty Pavla	29
- Není křesťan jako křesťan (ZnB)	10
- O posledních věcech	30
- Otázka demokracie na internetu (ZnB)	12
- Politika v neziskovkách	17
- Skutečná pomoc (osvojení a péčovská péče)	21/22
- Stvoření z pohledu křesťana	28
- Stvořitelský akt a darwinisté	18
- Systémová chyba	14
Kraus Jaroslav – Budou se církve soudit o majetek?	13
- Druhý pilíř Kristův a náš	33
- Horizontálně, či vertikálně? 25	
- Hrdloval se s ním: „Zaplať mi, cos dlužen!“	3/4
- Na hoře Bzí (CD)	28
- Nad J 15,20 (NB)	9
- O soudu i o míře 23/24	
- Příběh o pomazání v Betanii	18
Křížová Jana – Přelom roků (Anketa)	36/37
Kučera Jiří – 2 K 4,16-18 (PO)	14
Legát Martin – Povolání ke svatosti (1 Pt 1,15-16) (PO)	9
Magni – cesty s příběhem III.	3/4
Malý Jiří – Chceš-li milovat život (1 Pt 3,8-15a) (PO)	20
Marek Jiří – Milí přátelé (Co řekneme dětem – Pavel Říčan ET-KJ č.7-8) (DČ)	12
Matouš Miroslav – Advent Fráni Šrámka	34/35

- Advent v poetickém přiblížení	34/35
Mečkovský Ladislav – Milí přátelé a čtenáři Evangelického týdeníku (ED)	1
- V pokoře pokládejte jeden druhého za přednějšího než sebe... (Fp 2,1-4) (PO)	21/22
- Změny v redakci (ZR)	29
Melmuk Jiří – Co s metaforou?	30
mf – Medaile vděčnosti ve Velimi (A)	6
Miklík Otto – Bez evangelíků? (ET-KJ č. 2/2012) (NČ)	7/8
- Co znamená „luterský“?	29-31/32
- Ke zpovědi (ET-KJ 35/2011) (NČ)	2
- Kříž	11
- Omluva čtenáře – pisatele (reakce na článek Bez evangelíků? v ET-KJ č. 7/8 2012) ...	14
- Probuzení?	17
Motyčka Jiří – V článku „Zahájení činnosti Ekumenické komise ...“ (ET-KJ 1/2012) (DČ)	7/8
Najbrtová Hana – Křesťané a křesťané	17
Nečas Jiří - ... A budte vděční (ZnB)	28
- Milí přátelé (adventní dopis)	33
Nečil David – Věřit s láskou (Jr 31,31-34) (PO)	16
Nekvinda Oldřich – Společně cestou víry (CD)	23/24
- Sto let hřbitova na Františkách	26/27
Neudorflová Marie L. – K pietní vzpomínce v chrámu sv. Mikuláše (oprava 27 českých pánů)	21/22
Neužil Zdeněk – Duch světa kontra Duch Boží (1 K 2,12) (PO)	17
(noe) – Za prof. ThDr. Milanem Salajkou (6. září 1928 – 22. ledna 2012)	6
Novák Jiří – Biskup Václav Malý v Brně	11
- Farář Josef Průša devadesátiletý	19
Novák Pavel – Přelom roků (Anketa)	36/37
- oko - - Za sestrou Věrou Kozákovou (členka Spolku českých evangelíků, zemř. 3.12.2011) ...	7/8
Ondříčková Dagmar – Bůh ubytovaný mezi námi a v nás	34/35
- Proti Dušičkám i dnes?	30
Orawski J. – K památce mistra Jana Husa	23/24
Otter Jiří J. – Biblické texty k nám promlouvají až do pozdního stáří (NB)	26/27
- Knižní průvodce „Prahou po stopách české reformace“ také v korejské řeči	31/32
- Něco nás přesahuje? – Bible svědčí o Božím zjevení (NB)	36/37
- O správném přístupu k biblickému studiu (NB)	31/32
- Otázka pozhnaného věku (NB)	6
- Ten, který jediný viděl Boha (NB)	2
- Věřím, pomoz mé nedověře! (NB)	16
Oupická Dagmar – Mrtev, abych žil (Ga 2,16-21) (PO)	23/24
Palán Jiří – O dobrém pastýři (J 10,11-16) (PO)	13
Paulus Tomáš – Milí čtenáři (poděkování účetního Kostnické jednoty) (DČ)	34/35
Pechar Miloš F. – Co řekneme dětem? (glosa)	11
Pokorný Jan – Dva synové (Mt 21,28-31)	15
- K přečtení („Pro chléb a víno...“ – dílo faráře CČSH Zdeňka Svobody)	28
- Několik poznámek k umenšování církve	9
- Přítel Čechů (Peter Eggenberger zemřel 16.3.2012 ve Švýcarsku)	16
- Svoboda a poznání	23/24
- 145 let gymnázia v Brně	30
Pokorný Petr – Naděje vzkříšení a Ježíšovo tělo (reakce na ET-KJ č. 23-24) (DČ)	29
- Co řekneme dětem? (reakce na recenzi Pavla Říčana ET-KJ č. 7-8) (DČ)	10
Polách Petr – Užitečnost mostu (Ef 1,3-14) (PO)	18
Pospíchal Tomáš – Ať žijeme, ať umíráme, patříme Pánu (Sk 12,1-11) (PO)	26/27
Potoček Josef – Příběhy versus historie	10
Předsednictvo KMS - K obnově mariánského sloupu ...	19
Předsednictvo Kostnické jednoty-Sdružení evangelických církví – Pozvání ke společným modlitbám ...	1
- Závěrečné zamyšlení nad uplynulým rokem – Přelom roků (Anketa)	36/37
Představitelé církví – Stanovisko k protestům proti Prague Pride a podobným akcím (CD) ...	25
Putna Martin C. – Bez evangelíků?	2
Redakce a administrace – Dobrý nápad	29
- K předplatnému (ZR)	29
- Vážení a milí čtenáři (poděkování čtenářům) (DČ)	34/35
Roytová Libuše, Kodetová Vendula – Diakonie ČCE ocenila nejlepší pečovatele roku 2011 ...	2
Ruml Josef, Fajfr Daniel, Hejbal Dušan – Prolomení hranice 25. 2. 1948 nehrozí (prohlášení k zákonu o majetkovém vyrovnání) (ZnB)	26/27
Ryšavá Lia – Ján Novák, dělník na vinici Páně (22.11.1933-3.8.2012)	31/32

Říčan Pavel - Co řekneme dětem? (Kniha „Povídá se... podle Marka a podle Matouše“)	7/8
- Co řekneme dětem? – Závěr diskuse	13
- „...jakož i my odpouštíme ...“ 1	
- Ještě k prohlášení synodní rady 19	
- Kam se podělo Ježíšovo tělo? (reakce na ET-KJ 23-24) (DČ)	26/27
- Neskutečně pravdivý (reakce na článek „Doprovody – ET-KJ č. 29) (DČ) ...	31/32
Schilla František – Ahistoričnost a „odklony“ (K anketě Lidových novin Kniha roku)	1
- Bez falešné citlivosti	10
- Církev bez bulváru (CS)	34/35
- Duchovní, internet a... ..	15
- Fundamentalisté fušují Bohu do řemesla (ZdD) ..	29
- Hlas (ZdD)	30
- Konec protestantské kvóty (A)	18
- Křesťanství v kultuře	3/4
- Kvakeři v předstihu	16
- Mateřství versus kariéra	12
- Národní týden manželství versus „valentýn“ ...	6
- Nenechme se vyprovokovat!	36/37
- O kráse, pravdivosti a „rodinném pornu“	33
- Pády z oblak a ze schodů	14
- Tradiční systém dosluhuje (CS)	26/27
- Život a životnost biblických překladů (ZnB) ...	11
Schneider Ludwig (překl. L. Hallerová) – Pane, Pane, copak jsme.....	19
Silná Sandra – Ekumenická slavnost v rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů (ZnB)	6
- Pozvánka na Novoroční ekumenickou slavnost (CD)	36/37
- Přelom roků (Anketa)	36/37
s.j.h. – Doprovody	29
Soběslavský Ondřej – Sk 16,23-34 (PO)	15
Soušek Zd. – Vzpomínka na bratra faráře R. M. Šimšu	11
Spratek Daniel – Vážená redakce (k článku Kam se podělo Ježíšovo tělo - ET-KJ č. 23-24) (DČ) ...	26/27
Srbová Marta – Přelom roků (Anketa)	36/37
- Z pátého setkání v Terezíně	18
Světlík Marek E. – Ještě k případnému znovupostavení původního Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze	30
Synodní rada ČCE – Prohlášení Synodní rady ČCE k aktuální společenské situaci (ZnB) ...	14
- Vyjádření Synodní rady ČCE k vývoji ve společnosti	34/35
Šimr Karel – Dobrovolníci pomáhali lidem bez domova celý víkend (ZnB)	7/8
- Chrástecký advent vyvrcholil živým betlémem ...	2
- Konference o liturgické obnově podtrhla význam večere Páně (CD)	33
- Konference ukázala slabiny i možnosti spolupráce církví a hasičů	36/37
- Lidé vzpomínali na oběti dopravních nehod	33
- Premiéra nových pašijových her přitáhla diváky ze širokého okolí	13
Škarvan Jakub – Chodící reklama (Jr 9,22-23) (PO)	5
Škoda Martin – Přelom roků (Anketa)	36/37
Škrabal Zdeněk – Ohlas na nově vyšlou knížku J. J. Ottera (Nový ekumenicky pojatý biblický komentář) (DČ)	14
Šlechta Marek – Na koncertech Geshem se v roce 2011 vybralo 140 000 Kč na pomoc lidem v nouzi (ZnB)	3/4
- Zpěv léčí nejen jednotlivce, ale také společnost	34/35
Šlechta Miroslav – Očkování proti rakovině děložního čípku (A)	14
- Vážená redakce ET-KJ! (reakce na články o zpovědi – KJ č. 35/2011 a 2/2012) (NČ)	3/4
- Vzpomeňme na největší vraždění v dějinách našeho státu! (Terezínský rodinný tábor)	10
- Zastav se na chvíli a čti!	15
Švehla Martin – Je každé kázání evangelia užitečné? (Fp 1,15-21) (PO)	10
Tichý Mirko – Pronásleduj lásku, dychti po darech (1 K 14,1-3) (PO)	19
T. K. – Ekumenický dárek k novému roku	31/32
TP – Zpráva o sjezdu KJ	31/32
Tonzarová Hana – Společné čtení na každý den 2013	28
Trefný Pavel – Boží pohled (Jb 14,1-6) (PO)	30
Trnka Jan – Církve a náboženství v České republice (ZnB)	5
- Co řekneme dětem? (a ne jen dětem) (reakce na recenzi Pavla Říčana ET-KJ č. 7-8) (DČ)	10
- Zastavte se na cestě!	20
Trusina Tomáš – Co řekneme dětem? - Závěr diskuse ...	13
Tůma Pavel – Přelom roků (Anketa)	36/37
Tytlová Miluše – Seniorská dovolená v Chotěboři	11

Unger Jiří – Alianční týden modliteb 2013	36/37
Uher Jiří – Zahájení činnosti Ekumenické komise pro Husovo jubileum 2015 (ZnB)	1
Valeš Jan – O modlitbě (KP)	3/4,9,14,15
Valeš Jan st. – Církve a islám	33
Vanča Marek – 2. zasedání 33. synodu ČCE (ZnB)	20
Vejnar Emanuel – Český vlastenec a evangelík Josef Šalda	29
- Kdo nám odvalí kámen?	12
- Křesťanské Vánoce	36/37
- Poslušný rebel	20
- Poprázdňinové povzbuzení	25
- Priority	30
- Proč? (CD)	28
- Restituce (ZnB)	23/24
- Zaslíbený Spasitel	36/37
Veselý Josef – Apoštol rozvažuje o své smrti	28
- Apoštolské vyznání – Apostolikum	6
- Bezzemek a bez divizí	15
- Bohové světa a Bůh Izraele a křesťanů	14
- Bůh není k poznání	13
- Církev jako důsledek Kristova vzkříšení	12
- Dědičný hřích	17
- Chceme mít jasno	10
- I zůstávali v učení apoštolském	1
- Jak mluví pendlovky o víře	29
- Jednou to napíšu	25
- Ježíšova fotografie není k mání	34/35
- Kam se podělo Ježíšovo tělo	23/24
- Nejen o tom, že nerostou	26/27
- O andělích a ďáblu	33
- O ospravedlnění Boha	19
- O víře a těch milionech	5
- Prázdniny končí	26/27
- První a druhý svět	7/8
- Stáří není problém, ale požehnání	21/22
Vik Bohuslav – Bitva u Malvíjského mostu před 1700 lety	34/35
- Bratrský biskup Martin Michalec (1504 v Litoměřicích, + 27. 1. 1547 v Prostějově)	2
- Církevní historik František Michálek Bartoš (5.4.1899-12.5.1972)	16
- Český evangelický novozákoník Josef Bohuslav Souček (12.5.1902-9.9.1972 v Praze) ...	26/27
- Důstojník Armády spásy Josef Korbel (17.4.1907-4.7.2002)	21/22
- Evangelický farář a církevní historik Josef Lukášek (26.1.1874-3.2.1947)	7/8
- Exulantský kazatel Jan Teofil Elsner	14
- Hugenotský vůdce Jean Gaspard (II.) de Coligny	23/24
- Palackého spolupracovník Karel Jaromír Erben (7.11.1811 Miletín u Hořic – 21.11.1870 Praha)	2
- Reformovaný superintendent Ferdinand Císař ...	18
- Švédský král Gustav II. Adolf Vasa	34/35
- Učitel, básník a redaktor Josef Baštecký (1844 v Libiši – 13. 3. 1922 v Pusté Rybné)	9
Vogl Michal – O Bohu, který přichází (L 1,68-79) (PO)	34/35
www.e-cirkev.cz – Rozloučení s Josefem Jančíkem z Bohemky na Ukrajině	33
www.synodcce.cz – Zasedání synodu Českobratrské církve evangelické (ZnB)	18
Zajícová Anna – „Co řekneme dětem?“ (Pavel Říčan, ET – KJ 7-8/2012) (DČ)	12
Zoubek Mikuláš – Evropská konvokace v Praze	1
- Věřím, že Ježíš byl vzkříšen (reakce na čl. v ET-KJ č. 26-27) (DČ)	28
Žárská E. – K mariánskému sloupu	29
Ženatý Daniel – Přelom roků (Anketa)	36/37
BÁSNĚ:	
Kučera Vladimír – Mamince	16
- Milé pozdravení	36/37
Kukal Petr – Hrob protestanta	20
- Šípky	28
Molnár D. – Jak dobře hospodařit	29
- Největší potěšení	34/35
Paulus Vojtěch – Angelus	30
Rafajová Marie – Boží hod vánoční	36/37
Štunc Jaromír – Peklo	13
- Slova	12
Zemánková Marta – Zas se čas adventní přiblížil	34/35

ČLÁNKY BEZ UVEDENÍ AUTORA:

Bůh a člověk hledající smysl – 31/32, Nový ekumenicky pojatý biblický komentář (**RE**) – 13, Občanské sdružení Náhradní rodiny Ústeckého kraje nabízí – 19, Ostrý řez – 14, Unikátní zahrada pro seniory s Alzheimerem: obnoví v paměti dávno zapomenuté zážitky! – 23/24